

ZARZĄDZENIE Nr 39/2019
STAROSTY POWIATU GARWOLIŃSKIEGO
z dnia 30 sierpnia 2019 r.

w sprawie regulaminu warunków obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób i rzeczy w powiatowych przewozach o charakterze użyteczności publicznej na terenie Powiatu Garwolińskiego.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 4 pkt 4, art. 46 ust. 1 pkt 9 lit. b, art. 47 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 2016 z późn. zm.), oraz art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1983 z późn. zm.) zarządzam co następuje:

§1

Ustalam i wprowadzam do stosowania na terenie Powiatu Garwolińskiego regulamin warunków obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób i rzeczy w powiatowych przewozach o charakterze użyteczności publicznej na terenie Powiatu Garwolińskiego w brzmieniu określonym w załączniku do zarządzenia.

§2

Wykonanie zarządzenia powierza się operatorom publicznego transportu zbiorowego z którymi Powiat Garwoliński zawarł umowy na wykonanie usług w powiatowych przewozach pasażerskich o charakterze użyteczności publicznej.

§3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

bez zastrzeżeń
formalno - prawnych
RADCA PRAWNY
Marek Wójcicki
nr upr. WA/S/118
30.08.2019

STAROSTA
Mirosław Walicki

Załącznik do Zarządzenia nr 39/2019 Starosty Powiatu Garwolińskiego z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie Regulaminu warunków obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób i rzeczy w powiatowych przewozach o charakterze użyteczności publicznej na terenie Powiatu Garwolińskiego.

Regulamin warunków obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób i rzeczy w powiatowych przewozach o charakterze użyteczności publicznej na terenie Powiatu Garwolińskiego

ROZDZIAŁ 1

PODSTAWA PRAWNA, PRZEDMIOT ORAZ ZAKRES STOSOWANIA REGULAMINU

§ 1

1. Regulamin uchwała się na podstawie postanowień art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo Przewozowe [Dz. U. z 2017 r., poz. 1983 z późniejszymi zmianami], oraz dla wykonania obowiązku nałożonego postanowieniem art. 47 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym [Dz. U. z 2018, poz. 2016 z późniejszymi zmianami).
2. Regulamin określa warunki obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób, bagażu i rzeczy, wykonywanych autobusami w powiatowych przewozach o charakterze użyteczności publicznej na obszarze Powiatu Garwolińskiego, przez przedsiębiorców zwanych dalej „Operatorami”, posiadającymi Umowę z Powiatem na wykonywania tych przewozów.
3. Regulamin stosuje się do przewozu osób i rzeczy w zakresie obejmującym przewozy regularne na liniach o charakterze użyteczności publicznej.
4. Przyjęte w niniejszym regulaminie uregulowania są zgodne z obowiązującym prawem, a w sprawach nieuregulowanych zastosowanie mają postanowienia ustawy – Prawo przewozowe, z uwzględnieniem wydanych w jej wykonaniu aktów normatywnych oraz Kodeksu Cywilnego.
5. Użyte w regulaminie określenia oznaczają:
  - a) przewóz zarobkowy – działalność gospodarczą polegającą na wykonywanym odpłatnie, na podstawie umowy przewozu osób oraz ich rzeczy w publicznym transporcie zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej i w przewozach grupowych;
  - b) publiczny transport zbiorowy - powszechnie dostępny regularny przewóz osób wykonywany w określonych odstępach czasu i po określonej linii komunikacyjnej, liniach komunikacyjnych lub sieci komunikacyjnej;
  - c) operator publicznego transportu zbiorowego - samorządowy zakład budżetowy oraz przedsiębiorca uprawniony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób, który zawarł z organizatorem publicznego transportu zbiorowego umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, na linii komunikacyjnej określonej w umowie;
  - d) organizator publicznego transportu zbiorowego - właściwa jednostka samorządu terytorialnego albo minister właściwy do spraw transportu, zapewniający funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego na danym obszarze; organizator publicznego transportu zbiorowego jest "właściwym organem", o którym mowa w przepisach rozporządzenia (WE) nr 1370/2007;

- e) powiatowe przewozy pasażerskie - przewóz osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywany w granicach administracyjnych co najmniej dwóch gmin i niewykraczający poza granice jednego powiatu albo w granicach administracyjnych powiatów sąsiadujących, które zawarły stosowne porozumienie lub które utworzyły związek powiatów; inne niż przewozy gminne, powiatowo-gminne, metropolitalne, wojewódzkie i międzywojewódzkie;
- f) punkt odprawy – przystanek autobusowy, dworzec lub przystanek dworcowy będący miejscem rozpoczęcia lub zakończenia przewozu określonej osoby,
- g) kurs autobusowy – określone w rozkładzie jazdy połączenie między dwoma krańcowymi punktami odprawy na określonej trasie przewozu w publicznym transporcie zbiorowym w jednym kierunku,
- h) autobus – pojazd samochodowy skonstruowany z przeznaczeniem do przewozu nie mniej, niż 9 osób na miejscach dla pasażerów.

ROZDZIAŁ II PRZEPISY OGÓLNE

§ 2

1. W publicznym transporcie zbiorowym Operator jest zobowiązany do zawarcia umowy przewozu osób i rzeczy w zakresie wynikającym z podanego do publicznej wiadomości rozkładu jazdy autobusów stanowiących załączniki do zaświadczeń na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego na poszczególne linie komunikacyjne.
2. Zawarcie umowy przewozu w publicznym transporcie zbiorowym wymaga od podróżnego nabycia biletu na przejazd (przewóz bagażu) i udokumentowania Operatorowi przysługujących podróżnemu uprawnień do przejazdu ulgowego, jeżeli z takich uprawnień korzysta, przed rozpoczęciem przewozu lub okazania dokumentu uprawniającego do odbycia przejazdu bez uiszczenia opłaty za przejazd.
3. W przypadku naruszenia przez podróżnego postanowień określonych w ust.2 umowa przewozu, zostaje zawarta przez samo zajęcie miejsca w autobusie. Podróżny ponosi wówczas konsekwencje określone w § 16.
4. Wykonywanie umowy przewozu uważa się za rozpoczęte z chwilą zajęcia miejsca w autobusie.

§ 3

1. Sposób ustalania i wysokość opłat za przewóz osób i rzeczy oraz zakres i warunki realizacji uprawnień do przejazdów ulgowych i bezpłatnych, określa stosowana przez Operatora taryfa zatwierdzona przez Organizatora i wydane na jej podstawie cenniki, oraz właściwe ustawy i rozporządzenia.
2. Operator podaje do wiadomości publicznej aktualne cenniki i zapewnia zainteresowanym podróżnym bezpłatny wgląd do obowiązujących go przepisów przewozowych w biurze Operatora lub u obsługi autobusu oraz w innych miejscach obsługi podróżnych, jeżeli istnieją możliwości informowania pasażera – dworce autobusowe, punkty sprzedaży biletów, itp.

§ 4

Operator jest zwolniony z obowiązku przewozu, jeżeli:

- a) zachodzą uniemożliwiające przewóz okoliczności, których Operator nie mógł uniknąć, ani zapobiec ich skutkom,
- b) pasażer nie zastosował się do przepisów przewozowych,
- c) w innych przypadkach przewidzianych w niniejszym regulaminie lub odrębnych przepisach.

§ 5

1. Operator odpowiada za szkodę, jaką podróżny poniósł wskutek przedwczesnego odjazdu autobusu z miejsca odprawy podróżnych lub późniejszego przyjazdu do miejsca docelowego.
2. Operator może ponosić wobec podróżnego odpowiedzialność na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/20011 z 16 lutego 2011 r. dotyczące praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 [dz. U. U.E I/2011.51.1]
3. Za rzeczy i zwierzęta, które podróżny przewozi ze sobą pod własnym nadzorem Operator ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda powstała z jego winy.
4. Operator odpowiada za rzeczy podróżnego umieszczone podczas przewozu w schowku bagażowym autobusu jak za przesyłkę, ponosząc skutki ich utraty, ubytku lub uszkodzenia.
5. Powstanie szkody, na którą podróżny został narażony podczas przewozu, powinno być zgłoszone niezwłocznie po jej ujawnieniu i wymaga pisemnego potwierdzenia przez obsługę autobusu.
6. Zakres i wysokość odszkodowania należnego podróżnemu poszkodowanemu z winy Operatora ustala się na zasadach określonych odnośnymi przepisami Ustawy Prawo Przewozowe i Kodeksu Cywilnego.

§ 6

Podróżny odpowiada za zawinione przez siebie, względnie przez osobę pozostającą pod jego bezpośrednią opieką uszkodzenie lub zanieczyszczenie autobusu, albo innych urządzeń Operatora i obowiązany jest zapłacić odszkodowanie z tego tytułu w wysokości rzeczywistych kosztów wyrządzonej szkody.

§ 7

Tryb wzajemnego dochodzenia roszczeń przez Operatora i podróżnego w postępowaniu sądowym (po wyczerpaniu drogi reklamacji/wezwania), określają przepisy art. 75 Ustawy Prawo Przewozowe.

ROZDZIAŁ III

ZASADY SKŁADANIA I ROZPATRYWANIA REKLAMACJI I SKARG

§ 8

1. Reklamacje z tytułu świadczonych usług przez Operatora są przyjmowane, rozpatrywane i załatwiane na zasadach ogólnych, przewidzianych w przepisach ustawy Prawo przewozowe i wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 lutego 2006r. w sprawie ustalania stanu przesyłek oraz postępowania reklamacyjnego (Dz. U. Nr 38, poz. 266).
2. Podróżny może złożyć do Operatora reklamację:
  - a) z tytułu całkowitego lub częściowego niewykorzystania biletu na przejazd/przewóz;
  - b) z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu;
  - c) gdy nie zgadza się z treścią wezwania i może udowodnić, że posiada ważny w dniu przejazdu dokument przewozu (bilet imienny) lub ważny dokument poświadczający jego uprawnienie do ulgowego przejazdu.
3. Reklamację składa się w formie pisemnej.

4. Reklamacja powinna zawierać:
  - a) datę sporządzenia reklamacji;
  - b) nazwę i adres przewoźnika;
  - c) imię i nazwisko (nazwę) i adres zamieszkania (siedzibę) osoby składającej reklamację;
  - d) tytuł oraz uzasadnienie reklamacji;
  - e) kwotę roszczenia (oddzielnie dla każdego dokumentu przewozu);
  - f) wykaz załączonych dokumentów,
  - g) podpis osoby uprawnionej do wniesienia reklamacji.
5. Reklamacje w związku z wystawionymi wezwaniami do zapłaty, oprócz danych, o których mowa w ust. 4, powinny zawierać serię i numer każdego z wystawionych wezwań do zapłaty.
6. Do reklamacji powinny być dołączone, odpowiednio do przedmiotu roszczenia, oryginały dokumentów dotyczących zawarcia umowy przewozu (w szczególności bilet na przejazd/przewóz) oraz potwierdzone kopie innych dokumentów (np. poświadczających uprawnienia do ulgowych przejazdów, biletu okresowego, lub dowodu wniesienia opłaty manipulacyjnej) związanych z rodzajem i wysokością roszczenia.
7. Do reklamacji, o której mowa w ust. 1 lit. c należy dołączyć:
  - a) potwierdzoną za zgodność z oryginałem, kserokopię dokumentu poświadczającego posiadanie - w dniu odbywania przejazdu - uprawnienia do ulgowego przejazdu, oraz
  - b) odpowiednio oryginał biletu wydanego w pociągu lub wezwania do zapłaty, lub
  - c) dowód wniesienia opłaty manipulacyjnej, na konto wskazane w wezwaniu do zapłaty.
8. Operator jest obowiązany przyjąć każdą zgłoszoną reklamację spełniającą warunki, o których mowa w ust. 1-7.
9. W przypadku, gdy podróżny - z powodu utraty (kradzież/zagubienie) - nie posiada zarówno dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego bądź ulgowego przejazdu, jak i dokumentu stwierdzającego tożsamość - dopuszcza się możliwość złożenia reklamacji na podstawie odpowiedniego zaświadczenia o posiadaniu uprawnienia (np. ucznia, studenta, osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji), pod warunkiem dołączenia do reklamacji wydanego przez Policję lub wystawcę zaświadczenia o zgłoszeniu utraty ww. dokumentów w dniu przejazdu lub w innym terminie uniemożliwiającym wydanie nowych dokumentów.
10. Przepisy dotyczące reklamacji z tytułu przewozu osób mają zastosowanie również do przewozu roweru, rzeczy i zwierząt.

§ 9

1. Roszczenia dochodzone na podstawie ustawy Prawo przewozowe lub przepisów wydanych na podstawie tej ustawy, przedawniają się z upływem roku.
2. Reklamacje z tytułu zawarcia umowy przewozu lub sporządzonych wezwań do zapłaty składa się nie później niż w terminie 3 miesięcy odpowiednio od dnia wykonania usługi lub otrzymania wezwania do zapłaty. Za dzień wniesienia reklamacji uważa się datę stempla pocztowego, (jeżeli reklamacja wnoszona jest drogą pocztową) lub datę wpływu reklamacji do Operatora (jeżeli jest ona wnoszona osobiście lub drogą elektroniczną).

3. Jeżeli wniesiona reklamacja nie spełnia warunków, o których mowa w § 8 ust. 1-7 Regulaminu, Operator wzywa reklamującego, aby usunął braki w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania, z pouczeniem, że nie-uzupełnienie braków w tym terminie spowoduje pozostawienie reklamacji bez rozpoznania. Wówczas za datę wniesienia reklamacji przyjmuje się datę otrzymania przez Operatora uzupełnionej reklamacji.
4. Reklamacje, o których mowa w ust. 2 pozostawia się bez rozpoznania, w przypadku zgłoszenia jej po upływie terminów określonych w ust. 2 i 3.
5. Odpowiedź na reklamację powinna być udzielona niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia reklamacji przez Operatora i powinna zawierać:
  - a) nazwę i siedzibę Operatora,
  - b) informacje o uznaniu bądź nieuznaniu reklamacji,
  - c) podstawę prawną wraz z uzasadnieniem w razie nieuznania reklamacji (w całości lub części),
  - d) w razie uznania roszczenia - uznaną kwotę oraz informację o terminie i sposobie jej wypłaty,
  - e) pouczenie o prawie odwołania do właściwego miejscowo sądu,
  - f) podpis osoby występującej w imieniu Operatora.
6. Bieg przedawnienia zawiesza się na okres od dnia wniesienia reklamacji lub wezwania do zapłaty do dnia udzielenia odpowiedzi na reklamację lub wezwania do zapłaty i zwrócenia załączonych dokumentów, najwyżej jednak na okres przewidziany do załatwienia reklamacji lub wezwania do zapłaty.
7. W przypadku złożenia odwołania przez podróżnego od nieuwzględnionej w całości lub w części reklamacji, Operator w terminie 14 dni od daty otrzymania odwołania, może zmienić rozstrzygnięcie, gdy dokonano błędnej oceny stanu faktycznego albo, gdy zostały ujawnione nowe, istotne dla sprawy okoliczności, które nie były wcześniej znane.
8. Dochodzenie roszczeń w postępowaniu sądowym przysługuje uprawnionemu po bezskutecznym wyczerpaniu drogi reklamacji, Operatorowi zaś - po bezskutecznym wezwaniu zobowiązanego do zapłaty.

§ 10

1. Podróżny może skierować do Operatora skargę/wniosek dotyczący jakości świadczonych usług, zachowania pracowników, niewywiązania się Operatora z zawartej umowy przewozu lub dotyczącą innej sprawy, za którą odpowiada Operatora, w tym z zakresu praw i obowiązków podróżnego wynikających z Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczące praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 .
2. Skarga/wniosek nie może zawierać wniosku o odszkodowanie.
3. Skargi/wnioski należy składać w ciągu 7 dni od daty zdarzenia, podając szczegółowy opis zdarzenia (m.in. datę, numer rejestracyjny autobusu, relację oraz godzinę odjazdu autobusu, itp.)
4. Skargę lub wniosek pasażer może złożyć:
  - a) korespondencyjnie na adres Operatora,
  - b) za pośrednictwem poczty elektronicznej Operatora,

- c) osobiście - w siedzibie Operatora .
- 5. Skargę/wniosek składa się w formie pisemnej i powinna ona zawierać:
  - a) datę,
  - b) dane adresata,
  - c) dane nadawcy,
  - d) treść skargi/wniosku,
  - e) podpis osoby składającej skargę.
- 6. Operator skargi i wnioski rozpatruje i udziela pisemnej odpowiedzi nie później niż w ciągu jednego miesiąca licząc od daty otrzymania, lub w uzasadnionych przypadkach informują pasażera o wydłużeniu tego terminu na okres nie dłuższy niż 3 miesiące od daty złożenia skargi/wniosku. Odpowiedź na skargę/wniosek przekazywana jest taką samą drogą, jaką wpłynęła, chyba że wnoszący wskaże w treści skargi lub wniosku inny sposób i adres, na który należy przekazać odpowiedź.
- 7. Operator nie udziela odpowiedzi na skargi i wnioski, jeśli nie zawierają one imienia i nazwiska (nazwy) wnoszącego oraz pełnego adresu do korespondencji lub jeśli zawierają wyrażenia powszechnie uważane za wulgarne lub obraźliwe.

ROZDZIAŁ IV PUBLICZNY PRZEWÓZ OSÓB W PRZEWOZACH O CHARAKTERZE UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

§ 11

1. Operator w publicznym przewozie osób obowiązany jest zapewnić podróżnym odpowiednie warunki bezpieczeństwa i higieny oraz wygody i należytej obsługi zarówno w dworcowych punktach odprawy, jak też podczas przewozu taborem autobusowym.
2. Operator podaje do publicznej wiadomości:
  - a) na wszystkich przystankach komunikacyjnych – rozkład jazdy, określający godziny lub częstotliwość przewozów,
  - b) w obiektach dworcowych będących w jego zarządzie oraz na posiadanej stronie internetowej – informacje o cenach i warunkach sprzedaży biletów, godzinach otwarcia punktów obsługi pasażerów, regulamin przewozów oraz inne ważniejsze przepisy przewozowe i porządkowe.
3. Operator może ustalić, że z pewnych kursów autobusowych mogą korzystać w pierwszej kolejności określeni podróżni, np. posiadacze biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych.
4. Ograniczenie powszechności dostępu do niektórych kursów w publicznym przewozie osób podaje się w rozkładzie jazdy oraz na przystankowych tablicach z godzinami odjazdów autobusów.

§ 12

1. Podróżny obowiązany jest posiadać przy sobie w czasie korzystania z przejazdu ważny bilet lub dokument uprawniający do przejazdu i okazywać go na żądanie obsługi autobusu i organów kontroli. Bilet stanowi dowód zawarcia umowy przewozu i nabycia uprawnienia do określonego w nim przejazdu. Operator, który wydał bilet obowiązany jest do świadczenia przewozu zgodnie z treścią biletu na rzecz jego posiadacza.
2. W bilecie na przejazd określa się wysokość należności oraz dane niezbędne do ustalenia zakresu uprawnień podróżnego, a w bilecie imiennym uprawniającym do przejazdów wielokrotnych – także tożsamość jego posiadacza.

3. Bilet wolno odstąpić innej osobie tylko wtedy, gdy nie jest imienny, a przejazd nie został rozpoczęty.
4. Bilet uprawnia do przejazdu określonym kursem autobusowym i nie daje prawa do przerwy w podróży na przystankach pośrednich na trasie przejazdu. Przy przejazdach z przesiadaniem podróży winien nabyć na każdy kurs oddzielny bilet, chyba, że z biletu wynika inaczej.
5. Przejazd posiadaczy biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych innym kursem, niż określony w bilecie, Operator obowiązany jest dopuścić w miarę wolnych miejsc w autobusie.
6. Bilety okresowe bez wyznaczonych godzin przejazdu uprawniają ich posiadaczy do pierwszeństwa przy zajmowaniu wolnych miejsc w autobusie tylko przed osobami nieposiadającymi żadnego dokumentu uprawniającego do przejazdu.
7. W razie utraty biletu podróży traci prawo do dalszego przejazdu i winien wykupić bilet ponownie. Wtórników biletów utraconych (dotyczy to również imiennych biletów uprawniających do przejazdów wielokrotnych) nie wydaje się.
8. Bilet wydany przez innego Operatora lub Przewoźnika jest ważny jedynie, jeżeli sprzedany został na kurs na linii komunikacyjnej obsługiwanej przez Operatorów w powiatowym publicznym transporcie zbiorowym.
9. Posiadacz biletu elektronicznego może wystąpić o ponowne wykupienie takiego biletu na zasadach określonych w taryfie.
10. Przy sprzedaży biletu okresowego w formie elektronicznej, pobiera się opłatę za kartę w wysokości równoważności jej zakupu a przy zwrocie karty, po wykorzystaniu przejazdów opłata zostaje zwrócona.
11. Podróżny posiadający bilet miesięczny (okresowy) z elektroniczną kartą pamięci zobowiązany jest do zarejestrowania odbywanego przejazdu w urzędzeniu, w które jest wyposażony autobus Operatora. W przeciwnym wypadku, przejazd będzie traktowany, jako przejazd bez ważnego biletu.

§ 13

1. Podróżny obowiązany jest nabyć bilet na przejazd przed rozpoczęciem przewozu w kasie Operatora, jego agenta lub u kierowcy autobusu.
2. Sprzedaży i przedsprzedaży biletów dokonuje się według kolejności zgłaszania się podróżnych. Inwalidzi o widocznym kalectwie, kobiety ciężarne, osoby z małymi dziećmi na ręku oraz inne osoby (Posłowie i Senatorowie), uprawnione na mocy odrębnych przepisów, mogą nabyć bilet poza kolejnością.
3. Operator wyznacza w razie potrzeby i w miarę możliwości oddzielne kasy biletowe do sprzedaży biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych. Warunki nabywania i korzystania z tych biletów określa taryfa.
4. Podróżny, który nie nabył biletu w kasie, oraz osoba wsiadająca na przystanku, na którym nie ma kasy, może nabyć bilet w autobusie pod warunkiem, że są w nim jeszcze wolne miejsca, a brak biletu zgłosić obsłudze przed wejściem lub bezpośrednio po wejściu do autobusu.
5. Płacąc za przejazd podróżny zobowiązany jest żądać wydania biletu oraz sprawdzić czy jest on właściwy.

§ 14

1. Podróżny, który posiada bilet na przejazd lub dokument uprawniający do przejazdu ma prawo:
  - 1) przejazdu w relacji, na jaką opiewa bilet w określonym kursie lub w określonym przedziale czasu
  - 2) przewiezienia ze sobą bezpłatnie:

- a) jednego dziecka w wieku podanym w taryfie, jeśli nie żąda dla niego osobnego miejsca (w komunikacji zwykłej i przyśpieszonej),
  - b) rzeczy zaliczone do bagażu ręcznego,
  - c) małych zwierząt (oprócz psa),
  - d) składanego wózka inwalidzkiego, jeśli jest inwalidą poruszającym się przy jego pomocy,
  - e) wózka inwalidzkiego, w autobusach realizujących kursy wymienione w rozkładzie jazdy, jako przewozy dostępne dla osób niepełnosprawnych;
- 3) przewiezienia za opłatą przewidzianą w taryfie, na podstawie biletu bagażowego:
- a) rzeczy zabranych do wnętrza autobusu, których ilość waga i wymiary nie pozwalają zaliczyć tych rzeczy do bagażu ręcznego oraz psa,
  - b) rzeczy umieszczonych w osobnym schowku bagażowym autobusu.
2. Podróżny obowiązany jest zachować bilet na przejazd i przewóz bagażu do czasu zakończenia podróży oraz dbać o to, aby wsiąść do właściwego autobusu i wysiąść z niego na właściwym przystanku.

§ 15

1. Miejsce zatrzymania się autobusu na trasach w publicznym transporcie zbiorowym wskazują oznaczone odpowiednimi tablicami przystanki autobusowe.
2. Nazwy przystanków autobusowych, ze wskazaniem zatrzymujących się na nich autobusów, podaje się do wiadomości publicznej w rozkładzie jazdy.
3. Do obowiązków kierowcy należy zatrzymywanie autobusu na przystankach przewidzianych w rozkładzie jazdy, szczególnie w przypadku, kiedy pasażer sygnalizuje chęć wysiadania lub oczekuje na tym przystanku.
4. Kierowca zobowiązany jest wstrzymać odjazd autobusu ruszającego z przystanku, w celu zabrania spóźnionego podróżnego sygnalizującego zamiar skorzystania z przejazdu tym autobusem.
5. Podróżni mogą wsiadać i wysiadać z autobusów tylko na przystankach autobusowych umieszczonych w rozkładzie jazdy.
6. Prośbę zatrzymania autobusu między przystankami uwzględnia się jedynie w przypadku, gdy podróżny zamierzający wsiąść do autobusu lub wysiąść z niego zalicza się do osób wymagających specjalnej opieki, oraz zezwala na to organizacja ruchu na drodze i zasady jego bezpieczeństwa.
7. Autobus, w którym nie ma urządzeń sanitarnych kierowca winien zatrzymać na żądanie podróżnego w najbliższym odpowiednim miejscu.
8. Osobę, która doznała w drodze nagłej niedyspozycji lub ataku choroby kierowca autobusu ma obowiązek dowieść bezpośrednio do najbliższego punktu pomocy medycznej.

§ 16

1. Przy wsiadaniu do autobusu i wysiadaniu z niego oraz podczas przewozu, podróżny obowiązany jest stosować się do przepisów porządkowych ogłoszonych przez przewoźnika oraz do wskazówek kierowcy, który odpowiada za zapewnienie właściwych i bezpiecznych warunków przewozu osób i rzeczy.
2. Przy zajmowaniu przez podróżnych miejsc w autobusie Operator uwzględnia pierwszeństwo przejazdu przysługujące równorzędnie (według kolejności wsiadania) posiadaczom ważnych na dany kurs biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych oraz osobom z biletami jednorazowymi.
3. Podróżny może zająć w autobusie jedno miejsce dla siebie oraz po jednym miejscu dla każdej jadącej z nim osoby, której bilet może okazać.

4. Numery miejsc widniejące na biletach nabytych w kasie obowiązują tylko w autobusach pośpiesznych, w kursach zwykłych o miejscu zajętym w autobusie decyduje kolejność wsiadania.
5. W autobusach pośpiesznych z miejscami numerowanymi, miejsce wskazane na bilecie przysługuje podróżnemu tylko przy wsiadaniu na przystanku, z którego autobus rozpoczyna jazdę. Wsiadając na przystanku pośrednim podróżny może zająć swoje miejsce oznaczone na bilecie, jeżeli nie zostało ono jeszcze zajęte przez innego podróżnego albo inne wskazane przez kierowcę, o ile w autobusie są nadal wolne miejsca.
6. Podróżny zajmujący miejsce oznaczone napisem: „ dla inwalidy” lub „ dla osoby z dzieckiem na rękę”, winien je zwolnić dla osoby uprawnionej. Nie dotyczy to pasażerów autobusów pospiesznych, którzy posiadają bilety z wyznaczonymi numerami miejsc.
7. W czasie jazdy podróżny winien zachować rozwagę i ostrożność, a w szczególności nie powinien otwierać drzwi i okien bez zgody kierowcy, wyrzucać przez nie jakichkolwiek przedmiotów oraz wskakiwać i wyskakiwać z autobusu będącego w ruchu.
8. Podróżnemu nie wolno zachowywać się w autobusie w sposób utrudniający pracę kierowcy i uciążliwy dla współpodróżnych.
9. We wszystkich autobusach komunikacji publicznej obowiązuje ustawowy zakaz palenia tytoniu przez podróżnych i obsługę.
10. Przewoźnik może wprowadzić w niektórych typach autobusów zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych.

§ 17

1. Przewoźnik nie dopuszcza do przewozu i ma prawo korzystając w razie potrzeby z pomocy organów porządkowych usunąć z autobusu osoby:
  - a) odmawiające uiszczenia należności za przejazd autobusem,
  - b) nieprzestrzegające, pomimo upomnienia, obowiązujących przepisów i niepodporządkujące się wskazówkom personelu przewoźnika,
  - c) nietrzeźwe, zakłócające spokój i wywołujące swym zachowaniem zagrożenie publiczne,
  - d) znajdujące się w stanie, który z różnych względów może być uciążliwy lub niebezpieczny dla otoczenia,
  - e) mogące zabrudzić inne osoby oraz zanieczyścić wnętrze autobusu,
2. Osobom wymienionym w ust. 1, pkt. b-e, przysługuje zwrot należności stosowny do niewykorzystanego z ich winy świadczenia przewozowego, po potrąceniu części należności tytułem odstępnego – 10%.
3. Obsługa autobusu ma prawo odmówić zabrania do przewozu większej ilości osób, niż wynosi liczba miejsc określonych w dowodzie rejestracyjnym pojazdu.
4. Jeżeli ze względu na brak miejsc w autobusie nie można przyjąć do przewozu więcej osób, kierowca jest obowiązany umieścić za szybą czołową pojazdu tablicę informującą o tym podróżnych oczekujących na przystankach.

§ 18

1. Za całkowicie lub częściowo niewykorzystany bilet na przejazd jednorazowy Operator obowiązany jest zwrócić stosowną kwotę należności pod warunkiem, że podróżny dokona zwrotu biletu lub uzyskał poświadczenie niewykorzystania biletu przed upływem terminu jego ważności.
2. Nie wymagają poświadczenia bilety całkowicie niewykorzystane zwrócone w kasie Operatora najpóźniej w przeddzień daty ważności biletu.
3. Podstawą do obliczenia zwracanej należności jest cena niewykorzystanego biletu zwróconego:

- a) bezpośrednio w kasie nabycia, co najmniej na 15 minut przed rozpoczęciem przejazdu (należność zwraca kasa biletowa)
  - b) w trybie reklamacji złożonej na piśmie najpóźniej w terminie 30 dni od daty ważności biletu, po uprzednim poświadczeniu jego niewykorzystania (należność zwraca Operator obsługujący dany kurs)
4. Poświadczenia o niewykorzystaniu biletu dokonuje:
- a) przed rozpoczęciem przejazdu – uprawniony pracownik Operatora w początkowym punkcie odprawy
  - b) po rozpoczęciu przejazdu (w razie częściowego niewykorzystania biletu) – obsługa autobusu.
5. Bilet poświadczony, jako niewykorzystany uprawnia podróżnego wyłącznie do ubiegania się o zwrot zapłaconej należności; nie przedłuża się ważności tego biletu na przejazd w późniejszym terminie, a podróżny powinien wykupić nowy bilet
6. Należność za częściowo niewykorzystane bilety zwraca się wyłącznie na podstawie reklamacji pisemnej; obsługa autobusu nie jest uprawniona do zwrotu pieniędzy.
7. Do obliczenia zwracanej należności przyjmuje się:
- 1) za bilety na przejazd jednorazowy:
    - a) w razie całkowitego niewykorzystania biletu – zapłaconą należność
    - b) w razie częściowego niewykorzystania biletu – różnicę między zapłaconą należnością, a należnością przypadającą za wykonane świadczenie
  - 2) za bilety na przejazd wielokrotny:
    - a) zapłaconą należność za bilet zwrócony przed pierwszym dniem terminu jego ważności (zwrotu dokonuje kasa biletowa)
    - b) należność proporcjonalną do liczby niewykorzystanych przejazdów, o ile bilet został zwrócony w okresie jego ważności, w trybie pisemnej reklamacji.
8. Nie przysługuje zwrot należności za bilety niewykorzystane z przyczyn zawinionych przez podróżnego, zwracane po terminie ich ważności lub po odjeździe autobusu, w którym winny być wykorzystane, chyba, że podróżny uzyskał wcześniej poświadczenie niewykorzystania z powodu choroby, albo innych ważnych przyczyn, całkowicie od niego niezależnych.
9. Od zwracanych należności określonych w ust. 2 i 6 przewoźnik potrąca 10% odstępnego.
10. Nie stosuje się potrącenia odstępnego i zwraca podróżnemu całą należność zapłaconą za przejazd, jeżeli odstąpił on od umowy przewozu z przyczyn występujących po stronie Operatora (np. przerwy w ruchu i utraty połączenia na skutek awarii autobusu albo odwołania, bądź opóźnienia kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy) – i nie skorzystał z przewozu zastępczego.
11. Przepis ust. 10 nie ma zastosowania do przejazdów odbywanych na podstawie biletów na przejazd wielokrotny.

§ 19

1. Podróżny, u którego organ kontrolny Organizatora lub Operatora ujawnił brak ważnego biletu na przejazd lub na przewóz rzeczy i bagażu podlegającego opłacie, a także podróżny niemogący udokumentować uprawnień do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty dodatkowej, w wysokości określonej w taryfie na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 20 stycznia 2005 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej (Dz. U. Nr 14, poz. 117)..

2. Opłatę, o której mowa w ust. 1 stosuje się również w przypadku stwierdzenia, że podróżny zabrał do autobusu rzeczy wyłączone z przewozu lub spowodował bez uzasadnionej przyczyny zatrzymanie, opóźnienie, albo zmianę trasy przejazdu autobusu.
3. Należność przewozową za drogę, którą podróżny przebył bez biletu pobiera się według taryfy normalnej, nie uwzględniając ewentualnych uprawnień do ulgi. Jeżeli miejsca rozpoczęcia przejazdu nie można ustalić, należność tę oblicza się za całą drogę przebytą przez autobus.
4. Podróżny, który odmawia uiszczenia należności i opłaty dodatkowej podczas kontroli w autobusie może kontynuować podróż, jeżeli wylegitymuje się dokumentem tożsamości i podpisze zobowiązanie do zapłaty należnej kwoty w terminie 7 dni od daty przyjęcia protokołu. W przeciwnym razie organ kontrolny może na najbliższym przystanku usunąć podróżnego z autobusu.
5. Należność nieuiszczona w terminie podanym w ust. 4 podlega przymusowemu ściągnięciu wraz z kosztami dodatkowego postępowania na zasadach odrębnych określonych w odrębnych przepisach.
6. Ujawnione u podróżnych bilety sfałszowane i podrobione zatrzymuje się i przekazuje z odpowiednim doniesieniem organom policji. Osobę posługującą się takim biletom lub dokumentem traktuje się, jako jadącą bez ważnego biletu.

ROZDZIAŁ V PRZEWÓZ RZECZY PODRÓŻNEGO

§ 20

Rzeczy przewożone przez podróżnego może on zabrać ze sobą do wnętrza autobusu, albo oddać do przewozu w oddzielnym schowku bagażowym.

§ 21

1. Rzeczy dopuszczone do przewozu, w zależności od ich rozmiarów, ilości i sposobu rozmieszczenia, mogą być przewożone bezpłatnie lub za opłatą przewidzianą w taryfie.
2. Nie podlegają opłacie łatwe do przenoszenia przedmioty, stanowiące bagaż ręczny, które:
  - a) nie tamują przejścia, nie przeszkadzają podróżnym i nie narażają ich na niewygodę lub niebezpieczeństwo
  - b) są trzymane przez podróżnego w rękę lub na kolanach
  - c) nie wymagają dla ich rozmieszczenia więcej przestrzeni niż ta, którą podróżny ma do swojej dyspozycji na półce nad zajmowanym fotelem lub pod nim.
3. Za każdą sztukę rzeczy przewożonych wewnątrz autobusu, a nierozmieszczonych w sposób określony w ust. 2 oraz rzeczy oddane do przewozu w oddzielnym schowku bagażowym pobiera się opłatę, której wysokość podaje taryfa stosowana przez Operatora. Na rzeczy przewożone za opłatą wydaje się podróżnemu bilet bagażowy, a rzeczy umieszczone w schowku zaopatruje się dodatkowo w nalepkę (wywieszkę) identyfikacyjną.
4. Za przewóz psa (bez względu na jego wielkość) pobiera się opłatę jak za jedną sztukę rzeczy. Pies musi być trzymany na smyczy i mieć założony kaganiec, a jego opiekun winien okazać przy wsiadaniu do autobusu ważne świadectwo szczepienia psa.
5. Dopuszcza się przewóz w autobusie, bez opłaty, małych zwierząt pokojowych i ptaków, jeśli nie są uciążliwe z powodu woni lub hałasu i są zabezpieczone przed wyrządzeniem przez nie szkody.
6. W autobusie nie wolno przewozić:
  - a) przedmiotów mogących wyrządzić szkodę podróżnym lub mieniu przewoźnika i utrudniających warunki odbywania podróży;

- b) rzeczy, których przewóz jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów administracyjnych, celnych, sanitarno-porządkowych, w tym: materiałów cuchnących, zapalnych łatwopalnych, wybuchowych, żrących, trujących, radioaktywnych i innych niebezpiecznych;
  - c) nabitej broni palnej (zakaz nie dotyczy osób, które są uprawnione do jej noszenia za względu na pełnione funkcje);
  - d) żywych zwierząt z wyjątkiem przewidzianych w ust. 4 i 5
7. W razie uzasadnionego podejrzenia, że bagaż podróżnego zawiera rzeczy, których przewozić nie wolno (ust.6), Operator ma prawo sprawdzić w obecności podróżnego zawartość tego bagażu, a w razie potwierdzenia się podejrzeń – odmówić zabrania go do przewozu.
8. Jeżeli nie można ustalić właściciela bagażu podlegającego sprawdzeniu (ust.7), Przewoźnik dokonuje tej czynności przy udziale dwóch postronnych świadków i postępuje z zakwestionowanymi przedmiotami sposób określony przepisami o rzeczach znalezionych.
9. Po zakończonym przewozie obsługa autobusu wydaje podróżnym rzeczy przewożone w schowku bagażowym za zwrotem odcinka nalepki (wywieszki) identyfikacyjnej. Osobie, która nie może go okazać, Przewoźnik wydaje bagaż tylko po udowodnieniu przez nią tytułu własności i po spisaniu danych personalnych tej osoby z ważnego dokumentu tożsamości.
10. Sposób postępowania z rzeczami nieodebranymi przez podróżnego po zakończeniu przewozu, określają przepisy o rzeczach znalezionych.

§ 22

1. Niniejszy regulamin ustalono i wprowadzono Zarządzeniem Starosty Powiatu Garwolińskiego Nr z 39/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 i obowiązuje od dnia 30 sierpnia 2019 roku.
2. Zmiany do Regulaminu wymagają kolejnego Zarządzenia Starosty Powiatu Garwolińskiego i mogą być wprowadzane w każdym czasie.

STAROSTA

Mirosław Walicki

.....
zatwierdzam

bez zastrzeżeń
formalno - prawnych

RADCA PRAWNY
Marek Wdycicki
nr upr. WA/S/VI8
30.08.2019 r.